

TR 987: 1071, ulica č. 10, pošt. adresa: Bratislava - Trnava

INVENTÁR

k loži "OSTRÁK", úč. č. 1071,
reprezentácia pre Slovensko
Bratislava

rok 1914 - 1946

Štátny archív Bratislava

173

Bratislava - Trnava 1996.

T O S T R E N Ā I N , národný podnik, K U B R A - T R E N Ā I N .

I N V E N T Á R

k fondu " O S T R Á K ", úč.spol., reprezentácia pre Slovensko
B r a t i s l a v a

rok 1939 - 1948

KUBRA-TRENČÍN 1 9 6 4 .

Ú v o d :

Firma " O s t r á k " účastinná spoločnosť pre stavbu zariadení na kúrenie a technických prístrojov, reprezentácia pre Slovensko , Bratislava, Dunajská ul.čp.47 započala svoju činnosť v roku 1939, avšak úradne bola ustavená v roku 1942, ako reprezentácia zastupiteľskej firmy " OSTRÁK ", úč.spol. pre stavbu a zariadenie na kúrenie a technických prístrojov so sídlom v Prahe X. Kráľovská tr.čp.66, zapísanej u Krajského súdu obchodného v Prahe, vo firemnom registriku oddel.B vo zväzku XII na strane 150.

Reprezentácia úč.spol. "OSTRÁK" bola zaregistrovaná v registri obchodných firiem spoločenských u Krajského súdu v Bratislave v odd.B vo zväzku XXXVIII na strane 59 pod č.3208.

Právny pomer spoločnosti sa zakládal na stanovách zo dňa 25.marca 1942 /: číslo zbierky/ listín 1508 :/, podľa ktorých predmetom podnikania bolo prevzatie a ďalšie prevodzovanie Moravsko-Ostravskej továrne fy "Centralheizungswerke A.G. v Hannovere", výroba zariadení na kúrenie a prístrojov, zavedenie zariadení na kúrenie, obchod prístrojmi vlastnej a cudzej výroby na vlastný alebo cudzí účet a konečne účasť na príbuzných podnikoch v každej zákonnej prípustnej spoločenskej forme.

Zastupiteľstvo firmy v Prahe malo zaplatenú základnú istinu K 2,000/m, pozostávajúcu z 5000 kusov účastín á 400 K znejúcich na majiteľa. Na Slovensku uložená istina činila Ks 500/m. Účtovnícky kapitálová účasť nebola však zachytená, ale úradom preukázaná bola len bankovým potvrdením Handelskreditbank, že kapitál bol u banky složený. Jednalo sa o prechodnú pôžičku ústredia, ktorá neskoršie bola zrušená. Rovnako i osobitný fond podľa zák.82/42 nebol účtovnícky vo smysle znenia zákona prevedený.

Investičný fond Ks 18700 bol zriadený vo zmysle zákona 307/40 a bol odpísaný v roku 1944 na účet straty a zisku

/: zák.136/42 čl.IV.:/.

Zastupiteľom firmy bol ustanovený Ladislav P o g á n y , technický úradník v Bratislave, Dunajská ul.čp.47 s ročným platom cca 105/m Ks.

Po oslobodení proces znárodnenia priemyselných podnikov dotkol sa pochopiteľne i fy Ostrák, úč.spol. Výmerom Povereníctva pre priemysel a obchod v Bratislave zo dňa 3.novembra 1945,čís.63.170/1945 na firmu bola utálená n á r o d - n á s p r á v a a za národného správcu bol ustanovený František N a v r á t i l z Bratislavy,Letecká čp.4.

Vyhláškou ministra priemyslu zo dňa 7.marca 1946,čís. 1316 Úř.1. /: čís.1120/46 Úř.n.:/ s platnosťou dňom 1.januára 1946 výrobná časť znárodnenej majetkovej podstaty nár. správy "Ostrák",úč.spol., reprezentácia pre Slovensko v Bratislave, bola v č l e n e n á do novozriadeného podniku "OMNIA,strojárne a automechanika, národný podnik so sídlom v Bratislave, a na nezačlenenú časť po odvolaní nár.správca Františka Navrátila bol ustanovený nový národný správca František G o l l z Bratislavy, Dostojevského rad čp.21.

Podnikové riaditeľstvo OMNIA n.p. v Bratislave vzhľadom na výrobný proces začlenilo znárodnenú majetkovú podstatu do skupiny inštalačných závodov a vzduchotechnicky s označením OMNIA,národný podnik "Ostrák", závod pre stavbu zariadení na kúrenie a techn.prístrojov v Bratislave,Palarikova čp.25. Do tejto skupiny inštalačných závodov bolo začlenených niekoľko bratislavských závodov a rozdelené na dve skupiny a to Genz,Pernecký / inštalácie /, Ostrák a Schneider / vzduchotechnika /.

Závod nemal vlastnej administratívnej budovy a jeho kancelárie sa nachádzali v prenajatých miestnostiach na Palarikovej ul.čp.25 a časť kancelárii sa nachádzala v provizornej miestnosti pristavenej k výrobni. Neskôr však sa nastahoval do novostavby v Bratislave, Mlynské nivy čp.15 /; parc.čís.9749 kat.územia Bratislava :/.

Priemerný stav osadenstva podľa stavu k 1.12.1947 činil 111 ľudí, z ktorého počtu bolo

./.

30 montérov ústr.kúrenia a inštalatérov,
30 pomocných montérov,
16 zámočníkov,
20 klampiarov,
1 kováč

a zbytok tvoril stav technických a administratívnych úradníkov a k 1.12.1948 počet osadenstva závodu sa zvýšil na 174, z toho 168 mužov a 6 žien /: 78 odborných robotníkov, 63 pomocných robotníkov, 20 technických 11 administratívnych úradníkov a 2 majstri :/.

Hospodársky výsledok podľa účtu straty a zisku činil v roku 1943 stratou Ks 113.523.15, v roku 1944 stratou 524.040,15 Ks a v roku 1945 stratou Kčs 429.647.55, čiže spolu 1,067,210,86 Kčs. V roku 1946 vykazoval na čistom zisku 2,256.977.20 Kčs. Celková strata v roku 1945 bola zapríčinená v prvom rade vojnovými udalosťami. Po prechode fronty v roku 1945 bol podnik uvedený znovu do prevádzky a boli získané nové obchody prevádzaním rekonštrukčných prác, ktoré však z veľkej časti neboli v roku 1945 dokončené, takže fakturácia za tento rok bola minimálna. O dobrom prosperovaní podniku v II.polroku 1945 svedčí okolnosť, že na rozpracovanosti zákaziek vykazuje 4.000/m Kčs.

V roku 1947 do tohoto závodu bolo premiestnené strojné a výrobné zariadenie vzduchotechniky z konfiškátu NAKE a spol. Bystřice u Teplíc v Čechách prídelovacími listami MP zo dňa 17.I.1947, čís.I/8-26917/47, zo dňa 29.I.1947, čís.I/8-26911/47, zo dňa 3.V.1947, čís.I/8-206820/47 a zo dňa 22.VII.1947, čís.I/8-206820/47, takže z pridelených strojov, ktoré závod nemohol použiť, prenechal Úradovní stavebn.inventáru a materiálu podľa rozhodnutia PPO zo dňa 14.VII.1947, čís.IV-408/47. V tomto konfiškovanom podniku boli vyrábané odmešovače, stenové vetráky, ventilátory pre stredný tlak "TURBO", centrifugál-ventilátory a hutné dmychadlá "MULTI" Schlotterov systém. Prevádzka na premiestnených strojoch bola zahájená dňom 1.VII.1947.

Rovnako do tohoto závodu bola premiestnená i časť strojného a výrobného zariadenia vzduchotechniky z konfiškátu NEUMANN a BILLIG, Liberec-Rochlice nariadená MP prídelovacími listami zo dňa 14.II.1947, čís.I/8-62415/47, čís.I/8-62413/47 a I/8-62412/47 dľa protokolu zo dňa 18.VIII.1947. Prevádzka na premiestnených strojoch bola zahájená 15.VII.1947 /: viď spisy fondu Neumann a Billig :/.

Vyhláškou ministra priemyslu čís.2045, čiastka 148 Úr.l. zo dňa 4.VIII.1948 nastala zmena vo firemnom označení na "OMNIA, národný podnik" s vypustením doložky "strojárne a automechanika".

Z dôvodu reorganizácie národného priemyslu kovorobného a strojárenského nastalo zrušenie podnikových ústrední a ich pôsobnosť sa decentralizovala do novoutvorených národných podnikov /: základných závodov :/. V dôsledku toho, nastalo aj rozčlenenie národného podniku OMNIA Bratislava a podľa protokolu zo dňa 20.IX.1949 schváleného OR-KOVO a vyhlášky č.2112 z roku 1949 Ú.l. znárodnená majetková podstata býv.firmy "Ostrák" v Bratislave bola odčlenená z majetkovej podstaty inštalačných závodov OMNIA n.p. a z a č l e n e n á do novozriadeného podniku "BIZ" Bratislavské inštalačné závody, národný podnik, podn.riad. v Bratislave, ul.Paulinyho Tótha čp.1 s účinnosťou od 1. januára 1950 v tom samom rozsahu a stavom, aký bol vedený v dobe uvalenia národnej správy.

Napokon v dôsledku ďalšej reorganizácie prevedenej u "BIZ", národný podnik v Bratislave dňom 1.apríla 1950 utvorené boli krajové závody v Bratislave, v Banskej Bystrici, v Nitre a v Prešove. Tieto krajové závody samostatne hospodárili podľa plánu a rozpočtu a viedli si aj prevádzkovú a finančnú účtáreň.

Týmto nastal zánik správy podniku podľa § 4-5 zák. č.22/48 Zb a firma bola z firemného registra vymazaná a národný správca František G o l l z funkcie národnej správy odvolaný.

./.

Archívny materiál v roku 1950 bol presťahovaný do podnikovej správy národného podniku OMNIA, K u b r a -Trenčín na základe rozhodnutia ministra priemyslu zo dňa 25. júla 1949, čís. 12291/50-V-IV-1 o premiestnení podnikového riaditeľstva "OMNIA, n.p." z Bratislavy do OMNIE, národný podnik Kubra-Trenčín, ako základného podniku.

Z archívneho materiálu býv. reprezentácie fy Ostrák, úč.spol. pre stavbu zariadení na kúrenie a technických prístrojov v Bratislave sa zachovalo len t o r z o . Spisový materiál sa nachádzal v rozháranom stave. Zväčša bol usporiadaný a podrobne spracovaný v roku 1964.

O robotníckom hnutí a boji členov KSS v podniku býv. firmy Ostrák, úč.spol., reprezentácia pre Slovensko v pozostalom spisovom materiáli sa nezachovali žiadne záznamy.

Škartácia fondu bola naposledy prevedená dňa 2.9.1959, čís.Ar 104/1/62.

Spisový materiál obsahuje väčšinou účtovný materiál s revíznou zprávu z ktorého dá sa študovať hospodársky a finančný stav podniku a výpis z firemného registra, z ktorého sa dajú zistiť dôležité právnické skutočnosti, týkajúce sa zapísaných obchodníkov spoločnosti.

Pokladničná kniha obsahuje denné záznamy o príjmoch a výdavkoch.

Aktový materiál je písaný slovenskou rečou.

Písomnosti, ktoré vznikli po roku 1946 týkajú sa fondu Ostrák, úč.spol. a sú preto pojaté do inventáru.

Regesty boli vyhotovené na podklade aktového materiálu a týkajú sa fondu firmy Ostrák, úč.spol.

Archívny materiál usporiadal a inventár k nemu vyhotovil Arnošt Š k u l t é t y , podnikový archivár TOS Trenčín, národný podnik, Kubra-Trenčín v roku 1964.

Vysvetlenie značiek:

Fa = firma
repr. = reprezentácia
nár.spr. = národná správa
konf. = konfiškát
n.p. = národný podnik
úč.spol. = účastinná spoločnosť
MP = Ministerstvo priemyslu
PPO = Povereníctvo priemyslu a obchodu
BIZ = Bratislavské inštalačné závody
l/m = rozuměj lat.mille - tisíc
Ťř.l. = Ťřední list
OSTRAK = Ostrák,úč.spól.,reprezentácia pre Slovensko v Bratislave.

Schéma fondu :

Vedenie a správa podniku

Plánovanie

Účtovníctvo a výkazníctvo

Štátny archív v Bratislave

V l a s t n ý i n v e n t á r :

Vedenie a správa podniku

čís. inv. jedm.	Označenie materiálu	rok vzniku	číslo krabice
1	Výpis z firemného registra úč.spol. OSTRÁK, zväzok B XXXVIII.str.59	1942	1
<u>Plánovanie:</u>			
2	Návrh 5 RP výroby, materiálu, elektri- ny a stavebných investícií s pôdory- som a situačným plánom stavby admin. budovy na Mlynských nivách č.15 zá- vodu Ostrák	1947	1
<u>Účtovníctvo a výkazníctvo:</u>			
3	Revízná zpráva ku dni 31.12.1945 hospodárenia firmy Ostrák	1945	1
4	Rozvahy za znárodn.majetk.podstatu podľa dekr.č.100/45 k 31.12.1945 a k 1.I.1946	1945-1946	1
5	Bilancie hospodárenia podniku OMNIA n.p.závod OSTRÁK k 31.12.1944, 31.12. 1945, 1.I.1946, 30.4.1946, 31.6.1946 a 31.12.1946	1944-1946	1
6	Inventúra nedokončených prác k 31.12. 1947	1947	1
7	Daňové a poplatkové veci /daňové knížky č.PO 1226, PO 824/46, PO 672, PO 726 za r.od.1939-1947	1939-1947	1
8	Všeobecná účtovná bilančná korešpon- dencia za rok 1946-1947	1946-1947	1
9	Pokladničná kniha /denník/č.1-100 od 1.7.1947 do 31.7.1948	1947-1948	1 kniha č.1.

M e n n ý r e g i s t e r :

Goll František, nár. správca	inv.čís.	1
Navrátil František, národný správca	" "	1
Pogány Ladislav, zastupiteľ firmy Ostrák	" "	1

V e c n ý r e g i s t e r :

Bilancie	inv.čís.	5
Daňové a poplatkové veci	" "	7
Inventúra nedokončených prác	" "	6
Korešpondencia účtovná	" "	8
Návrh 5RP	" "	2
Pokladničná kniha	" "	9
Revízná zpráva	" "	3
Rozvahy	" "	4
Výpis z firemného registra	" "	1
Zastupiteľstvo firmy Ostrák, úč.spol.pre stavbu a zariadenia na kúrenie so sídlom v Prahe	" "	1

O b s a h :

Úvod	strana 2-6
Vysvetlenie značiek.	" 7
Schéma fondu	" 8
Vedenie a správa podniku	" 9
Plánovanie	" 9
Účtovníctvo a výkazníctvo.	" 9
Register menný	" 10
Register vecný	" 10

Štátny archív v Bratislave